

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-117/20-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda dr. sc. Sanje Otočan, predsjednice vijeća, mr. sc. Inge Vezmar Barlek, Dijane Vidović, Senke Orlić-Zaninović i Ante Galića, članova vijeća te više sudske savjetnice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta po službenoj dužnosti u povodu obavijesti H. d. b. u z., Z., koje zastupa opunomoćenica M. O. B., odvjetnica u Z., na sjednici vijeća održanoj 21. ožujka 2022.

p r e s u d i o j e

Prijedlog se odbija.

Obrazloženje

1. H. d. b. u z., Z., podnijelo je ovom Sudu obavijest o nezakonitosti Izmjena i dopuna Popisa akademskih naziva, akademskih stupnjeva i kratica („Narodne novine“, 37/17.), smatrajući da je točka 3.06. Popisa nesuglasna sa Zakonom o medicinsko-biokemijskoj djelatnosti („Narodne novine“, 121/03. i 117/08.; u daljnjem tekstu: ZoMBD), Zakonom o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju („Narodne novine“, 107/07. i 118/12.; u daljnjem tekstu: ZoASNAS) i drugim zakonima. Predlaže da Sud na temelju članka 83. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 29/17. i 110/21.; u daljnjem tekstu: ZUS) po službenoj dužnosti pokrene postupak ocjene zakonitosti Izmjena i dopuna Popisa akademskih naziva, akademskih stupnjeva i kratica (u daljnjem tekstu: Popis).

2. Obrazlažući prijedlog za pokretanje postupka, podnositelj ističe da prema članku 4. ZoASNAS-a osoba stječe akademski naziv magistar odnosno magistra uz naznaku struke. Smatra da laboratorijska medicina nije struka te da osporavanim općim aktom nije dopušteno mijenjati akademski naziv struke koja obavlja medicinsko-biokemijsku djelatnost ni proširivati medicinsko-biokemijsku djelatnost koja je propisana zakonom. Smatra da je osporavanim aktom izmijenjen akademski naziv struke na način da akademski naziv nije u skladu s nazivom struke i djelatnošću koja je propisana zakonom. Ističe da je spornom izmjenom Popisa naziv laboratorijska medicina, kao zdravstvena djelatnost, stavljena u akademski naziv

isključivo jedne struke, iako je riječ o multidisciplinarnoj djelatnosti. Podnositelj upire i na nesuglasnost osporavanog općeg akta sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, 100/18. i 125/19.; u daljnjem tekstu: ZoZZ), upirući na članak 30. i članak 155. toga Zakona, u bitnom ističući da se zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža i kroz djelatnost laboratorijske dijagnostike. Medicinsko-biokemijska djelatnost jedna je od laboratorijskih djelatnosti te ona ne obuhvaća cijelu laboratorijsku dijagnostiku. Djelatnost laboratorijske dijagnostike obavljaju svi zdravstveni djelatnici te ona, kao sastavni dio zdravstvene zaštite, nije u isključivom domašaju medicinske biokemije. Laboratorijska medicina dodana je akademskom nazivu koji se isključivo veže uz magistre medicinske biokemije, što nije u skladu s hrvatskim propisima, a niti sa smjernicama Europske unije. Mišljenja je da se diskriminiraju druge struke koje se dugi niz godina bave laboratorijskom medicinom. Podnositelj je mišljenja da osporavane Izmjene i dopune Popisa nisu u skladu ni s člankom 2. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 131/17.; u daljnjem tekstu: ZoZDVO) koji u stavku 1. propisuje da su znanstvena djelatnost i visoko obrazovanje djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i sastavni dio međunarodnog, posebno europskoga, znanstvenoga, umjetničkog i obrazovnog prostora. Upire na odredbe članka 69., 72. stavka 3. i 78. stavka 1. ZoZDVO-a, smatrajući ih mjerodavnima za ocjenu zakonitosti osporavane odredbe. Nadalje ističe da europski znanstveni prostor shvaća laboratorijsku medicinu kao djelatnost kojom se na jednak način bave znanstvenici (biolozi, biokemičari, kemičari) i farmaceuti. U Europskoj uniji laboratorijska medicina obuhvaća kliničku kemiju/imunologiju, hematologiju/transfuziju, mikrobiologiju/virologiju, genomiku/citogenetiku i *in vitro* fertilizaciju. Upućuje na potrebu harmonizacije laboratorijske medicine u Europskoj uniji u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ i to na način da se prizna jednaka specijalizacija i znanstvenicima (biolozima, biokemičarima i kemičarima) i farmaceutima u području specijalizacije iz kliničke kemije i laboratorijske medicine. Podnositelj ističe da je Europsko udruženje laboratorijske medicine 2010. godine usvojilo naziv profesije „specijalist laboratorijske medicine“. Magistri biologije, biokemije i kemije prepoznati su u Direktivi 2013/55/EU pod istim sustavom priznavanja kvalifikacija te su na istoj profesionalnoj razini u Europskom kvalifikacijskom okviru pod istim akademskim stupnjem magistra (300 ECTS), a od Europske federacije laboratorijske medicine se nalaze pod nazivom „Scientists“ s istom razinom odgovornosti.

2.1. Podnositelj nadalje ističe da je osporavanom promjenom akademskog naziva bitno izmijenjen studijski program i završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije (stručni profil), za što je bila potrebna odluka Senata Sveučilišta, prema prethodno provedenoj proceduri vrednovanja koja obuhvaća dokaze o osiguravanju kvalitete u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, 45/09.; u daljnjem tekstu: ZoOKZVO). Ističe da postoji sveučilišni studij medicinske biokemije, a ne studij medicinske biokemije i laboratorijske medicine. Stoga kvalifikacije i kompetencije, a slijedom toga i sporni akademski naziv koji se stječe završetkom studija, nije u skladu sa sveučilišnim

studijskim programom. Napominje da i drugi sveučilišni studijski programi obrazuju studente i osposobljavaju ih za obavljanje djelatnosti laboratorijske medicine. Ističe da magistri molekularne biologije te magistri medicinske biokemije nakon završenog studija mogu obavljati poslove u specijaliziranim zdravstvenim ustanovama odnosno u medicinskim laboratorijima, ali i u istraživačkim i akademskim institucijama u kojima se obavlja djelatnost laboratorijske medicine te se naziv laboratorijske medicine ne može vezati uz jednu struku. Poziva se na ustavnu odredbu kojom je propisano da svaki državljanin Republike Hrvatske ima pravo pod jednakim uvjetima sudjelovati u obavljanju javnih poslova i biti primljen u javne službe te ustavnu odredbu o slobodi znanstvenog stvaralaštva. Ističe da se vezivanjem laboratorijske medicine uz jednu struku ograničava stvaralaštvo drugih profesija i daje primat jednoj profesiji. U prilog svojim tvrdnjama poziva se na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-II-1304/2013 od 16. srpnja 2013. Predlaže ukidanje osporavanog općeg akta.

3. Sud je pozvao donositelja osporavanog općeg akta, Rektorski zbor Republike Hrvatske, da se očituje o prijedlogu.

4. Očitovanje je dostavilo Povjerenstvo Rektorskog zbora za izradu prijedloga propisa akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica te prijedloga propisa stručnih naziva i njihovih kratica.

5. U očitovanju se u bitnom navodi da je Povjerenstvo, pri prijedlogu osporavanih Izmjena i dopuna Popisa, postupilo na temelju zahtjeva Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Z. od 21. rujna 2015. iz kojega je proizlazilo da je u Integriranom popisu akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica („Narodne novine“, 50/15.) došlo do pogreške u navođenju akademskog naziva za studij M. b., koji izvodi Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Z., u odnosu na naziv iz Popisa objavljenog u „Narodnim novinama“, 114/13. slijedom čega je Rektorski zbor prihvatio prijedlog Povjerenstva za izmjenu Popisa. Odluka o stečenom akademskom nazivu: magistar/magistra medicinske biokemije i laboratorijske medicine objavljena je u sklopu Izmjena i dopuna akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica („Narodne novine“, 114/13.), a donesena po zahtjevu H. d. z. m. b. i l. m. te Hrvatske komore medicinskih biokemičara na temelju preporuka međunarodnih stručnih organizacija za medicinsku biokemiju o zajedničkom nazivu za tu struku u europskim okvirima. U očitovanju se zaključno ističe da Popis ima svojstvo općeg normativnog akta te je riječ o jednom od izraza sveučilišne autonomije i akademske samouprave, kao ustavne kategorije, uspostavljene i u svrhu zaštite od neovlaštenog interferiranja nesveučilišnih i neakademske čimbenika.

6. Sud je zatražio očitovanje o obavijesti i od Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Z., H. d. z. m. b. i l. m. te od Hrvatske komore medicinskih biokemičara koji u zajedničkom očitovanju ističu da je osporavani Popis u skladu sa zakonom. Opisuje postupak koji je prethodio donošenju osporavane izmjene Popisa, u bitnom navodeći da je, u nastojanju da se medicinsko-biokemijska djelatnost uredi u europskim okvirima, predložen zajednički naziv djelatnosti te je u skladu s razvojem struke i preporukama europskih i nacionalnih stručnih tijela o nazivu djelatnosti, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Z. smatrao potrebnim uskladiti i akademski naziv koji se postiže završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinske biokemije na tom Fakultetu. Nadalje se navodi da je nakon odgovarajućeg postupka Senat Sveučilišta u Z. donio odluku od 17. srpnja 2014. kojom se Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu u Z. odobrava promjena

akadenskog naziva „magistar medicinske biokemije“ koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinske biokemije u novi akademski naziv „magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine“. Budući da je u Integriranom Popisu akademskih naziva, akademskih stupnjeva i kratica iz 2015., pod brojem 3.06., očitom omaškom naveden stari akademski naziv „magistar/magistra medicinske biokemije“, u postupku po prijedlogu Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Z., Rektorski je zbor osporavanom izmjenom Popisa ispravio pogrešno unesen akademski naziv. U očitovanju se nadalje upire na mjerodavne odredbe ZoASNAS-a, ZoOKZVO-a, ZoZDVO-a, Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Pravilnika o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu te se iscrpno objašnjava razlika između akademskog naziva i regulirane profesije. U tom smislu u bitnom se ističe da se završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija stječe akademski naziv, a akademski naziv (s naznakom struke), samo je jedan od uvjeta za pristup reguliranoj profesiji. U tom smislu Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija („Narodne novine“, 82/15., 70/19. i 47/20.) propisuje i druge uvjete za pristup reguliranoj profesiji: provjera kompetentnosti, pripravnički staž i stručno osposobljavanje i usavršavanje radi obavljanja regulirane profesije. Uvjete pristupa reguliranoj profesiji propisuje zakon, a ne fakultet. U konkretnom slučaju uvjete za pristup medicinsko-biokemijskoj djelatnosti propisuje ZoMBD koji je trenutno u postupku izmjena i dopuna iniciranih od Ministarstva zdravstva, među ostalim, i s ciljem promjene akademskog naziva „magistar/magistra medicinske biokemije“ u naziv „magistar/magistra medicinske biokemije i laboratorijske medicine“. Podnositelji očitovanja naglašavaju da je sama činjenica zove li se akademski naziv „magistar/magistra medicinske biokemije“ ili „magistar/magistra medicinske biokemije i laboratorijske medicine“ pravno neodlučna za pristup toj reguliranoj profesiji u skladu s uvjetima iz ZoMBD-a. U tom smislu napominju da osporavani akt ne uređuje uvjete pristupa medicinsko-biokemijskoj djelatnosti niti bilo kojoj drugoj profesiji niti se njime ni jednoj drugoj struci niti studiju umanjuju prava na rad ili znanstveno istraživanje. Jedini je cilj i pravna posljedica osporavanog, izmijenjenog naziva, točno odražavanje kvalifikacije stečene po završetku integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu. Pored toga, u očitovanju se navodi da nije točna tvrdnja podnositelja obavijesti da je osporavanim aktom izmijenjen studijski program integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinska biokemija. Napominje se i to da su članovi Senata Sveučilišta koji zastupaju struke koje podnositelj obavijesti navodno predstavlja, jednoglasno izrazili slaganje s prijedlogom promjene akademskog naziva koji se stječe po završetku integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predlažu neprihvatanje prijedloga.

7. Osporavane izmjene i dopune Popisa akademskih naziva, akademskih stupnjeva i kratica donio je Rektorski zbor Republike Hrvatske na temelju članka 7. ZoASNAS-a.

8. Osporavana točka 3.06. Popisa propisuje:

Izvođač	Naziv	Vrsta SP	ECTS	Trajanje	Stečeni naziv	KRATICA
3.06. Farmacija						
Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	Medicinska biokemija	integrirani preddiplomski i diplomski	300	5	magistar/magistra medicinske biokemije i	mag.med. biochem.

		sveučilišni studij			laboratorijske medicine	
--	--	--------------------	--	--	----------------------------	--

9. Za ocjenu zakonitosti osporavanog općeg akta mjerodavne su sljedeće odredbe ZoZDVO-a i ZoASNAS-a.

9.1. ZoZDVO

„Članak 72.

(3) Ako zakonom nije određeno drukčije, završetkom diplomskoga sveučilišnog studija stječu se akademski nazivi:

1. za sveučilišne medicinske programe doktor (dr.) struke,
2. za ostale sveučilišne programe magistar, odnosno magistra (mag.) struke, u skladu s posebnim zakonom.“

9.2. ZoASNAS

„Članak 2.

(1) Akademski naziv stječe osoba koja završi preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij.

(...)“

„Članak 4.

(1) Završetkom preddiplomskog i diplomskoga sveučilišnog studija ili integriranoga preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija, čijim završetkom se stječe najmanje 300 ECTS bodova, osoba stječe akademski naziv magistar, odnosno magistra uz naznaku struke (na primjer: magistar/magistra arheologije, magistar/magistra ekonomije, magistar/magistra prava i slično).

(2) Kratica naziva iz stavka 1. ovoga članka je mag. uz naznaku struke (na primjer: mag. arh., mag. oec., mag. iur. i slično) i stavlja se iza imena i prezimena osobe.

(...)”

„Članak 7.

(1) Popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica utvrđuje Rektorski zbor, sukladno ovom Zakonu, a isti se objavljuje u 'Narodnim novinama'.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka Rektorski zbor je dužan dopuniti akademskim nazivima ili akademskim stupnjevima u roku od dva mjeseca od izdavanja dopusnice visokom učilištu za izvođenje studija.“

10. Iz navedenih odredaba ZoASNAS-a valja zaključiti da osoba koja završi preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički studij stječe odgovarajući akademski naziv uz naznaku struke. Nadalje valja zaključiti da je zakonodavac, člankom 7. stavkom 1. ZoASNAS-a ovlastio Rektorski zbor da utvrdi popis akademskih naziva i akademskih stupnjeva i njihovih kratica, sukladno ZoASNAS-u.

11. U ovom je postupku nužno imati na umu i ZoZDVO koji u članku 4. stavku 2. propisuje da se visoko obrazovanje u Republici Hrvatskoj temelji na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta, u skladu s Ustavom, međunarodnim ugovorima i ZoZDVO-m. Prema članku 4. stavku 5. ZoZDVO-a, autonomija sveučilišta na svim sveučilišnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, sukladno ZoZDVO-u, među ostalim, obuhvaća utvrđivanje obrazovnih, znanstvenih, umjetničkih i stručnih programa.

12. Člankom 59. stavkom 1. ZoZDVO-a propisano je da senat, sukladno statutu, odlučuje o svim akademskim, stručnim, znanstvenim i umjetničkim pitanjima, uključivši odlučivanje o organizaciji znanstvene, stručne i nastavne djelatnosti, izboru

nastavnika, o razvojnim i poslovnim pitanjima kao i o drugim pitanjima predviđenim ZoZDVO-m.

13. Člankom 63. stavkom 6. ZoZDVO-a propisano je da fakultetsko vijeće, sukladno statutu sveučilišta, među ostalim, donosi odluke o akademskim, znanstvenim, umjetničkim i stručnim pitanjima i obavlja druge poslove utvrđene statutom sveučilišta, statutom visokog učilišta ili drugim općim aktom.

14. Prema članku 78. ZoZDVO-a, studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi visoko učilište. Studijske programe koji se izvode na sveučilištu donosi senat sveučilišta (stavak 1.). Studijski program donosi se u skladu sa statutom i drugim općim aktom sveučilišta, veleučilišta ili visoke škole te sadrži stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija (stavak 3. točka 1.).

15. Iz naprijed navedenih, mjerodavnih, zakonskih odredaba valja zaključiti da sveučilište, u skladu s Ustavom zajamčenom autonomijom, samostalno odlučuje o studijskim programima i akademskim nazivima koji se stječu završetkom odgovarajućeg studijskog programa, dok Rektorski zbor (donositelj osporavanog akta) utvrđuje Popis akademskih naziva u skladu s odgovarajućim odlukama stručnih tijela sveučilišta odnosno njegovih sastavnica.

16. U tom smislu u konkretnom slučaju valja uputiti na odredbu članka 21. stavka 1. točke 20. Statuta Sveučilišta u Zagrebu koja propisuje da Senat Sveučilišta odlučuje o studijskim programima te članka 36. Statuta Sveučilišta u Zagrebu koji propisuje da Odbor za upravljanje kvalitetom, kao savjetodavno tijelo Senata i Rektorskog kolegija Sveučilišta, planira, upravlja i analizira postupke vrednovanja cjelokupnog znanstveno-istraživačkog sustava i sustava visokoškolske naobrazbe na sveučilištu. Nadalje valja istaknuti da prema članku 43. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, fakultetsko vijeće, kao stručno vijeće fakulteta, pokreće postupak donošenja i brine o provedbi nastavnih programa, studija, znanstvenih i umjetničko-produkcijskih projekata te daje mišljenje o prijedlogu sveučilišnih nastavnih planova i programa u cjelini ili u dijelovima iz područja svojega djelovanja. Članak 66. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, među ostalim, propisuje da se sveučilišni studij ustrojava prema studijskom programu koji donosi Senat Sveučilišta, a prema prijedlogu stručnog vijeća fakulteta. Izvođenje studijskih programa i njihovu kvalitetu nadzire Senat. Člankom 67. stavkom 1. točkom 2. Statuta propisano je da studijski program sadrži stručni ili akademski naziv i stupanj koji se stječe završetkom studija.

17. Iz dokumentacije koja je Sudu dostavljena u tijeku postupka utvrđeno je da je na temelju članka 31. Statuta Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 25. ožujka 2013. Fakultetsko vijeće Fakulteta donijelo odluku, klasa: 003-05/12-02/02, urbroj: 251-62-01-13-5 kojom se podržava prijedlog H. d. z. m. b. i l. m. i Hrvatske komore medicinskih biokemičara o promjeni akademskog naziva „magistar medicinske biokemije“ u „magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine“.

18. Dana 2. svibnja 2013. Farmaceutsko-biokemijski fakultet uputio je dopis Sveučilištu u Z. tražeći pokretanje postupka izmjene akademskog naziva za studij medicinske biokemije.

19. Na temelju članka 21. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, odluke Fakultetskog vijeća Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Z. od 25. ožujka 2013. te preporuke Odbora za upravljanje kvalitetom Sveučilišta u Z. od 30. lipnja 2014., Senat Sveučilišta u Z. donio je odluku, klasa: 602-04/14-12-20, urbroj: 380-020/084-14-2 od 17. srpnja 2014. kojom je Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta

u Z. odobrena promjena akademskog naziva koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicinske biokemije „magistar medicinske biokemije“ u novi akademski naziv „magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine“.

20. Na prijedlog Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Z. R. zbor donio je Izmjene i dopune Popisa akademskih naziva, akademskih stupnjeva te njihovih kratica u kojemu je točka 3.06. izmijenjena tako da akademski naziv/akademski stupanj koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu glasi: „magistar/magistra medicinske biokemije i laboratorijske medicine“. Te su Izmjene i dopune Popisa objavljene u „Narodnim novinama“, 144/13.

21. U Integriranom Popisu akademskih naziva, akademskih stupnjeva te njihovih kratica, objavljenom u „Narodnim novinama“, 50/15. u točki 3.06. navedeno je da se završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu stječe akademski naziv „magistar/magistra medicinske biokemije“.

22. Zbog uočene greške u Integriranom Popisu akademskih naziva, akademskih stupnjeva te njihovih kratica („Narodne novine“, 50/15.), Rektorski je zbor donio osporavane Izmjene i dopune Popisa kojima je otklonio grešku iz Integriranog popisa tako da akademski naziv/akademski stupanj koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu glasi: „magistar/magistra medicinske biokemije i laboratorijske medicine“.

23. Prema ocjeni Suda, u konkretnom je slučaju odlučna okolnost da je Senat Sveučilišta u Z. donio odluku (od 17. srpnja 2014.) kojom se Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu u Z. odobrava promjena akademskog naziva „magistar medicinske biokemije“ koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog studija medicinske biokemije u novi akademski naziv „magistar medicinske biokemije i laboratorijske medicine“. S obzirom na takvu odluku Senata Sveučilišta, a imajući na umu Ustavom zajamčenu autonomiju sveučilišta i sadržaj ovlasti Rektorskog zbora iz članka 7. stavka 1. ZoASNAS-a, Sud ocjenjuje da Rektorski zbor osporavanom točkom Popisa nije izišao iz okvira odnosno granica koje su mu dane zakonom niti je osporavana točka Popisa u nesuglasju sa zakonom.

24. U odnosu na tvrdnju podnositelja da je spornom izmjenom naziv laboratorijska medicina, kao zdravstvena djelatnost, stavljena u akademski naziv isključivo jedne struke, iako je riječ o multidisciplinarnoj djelatnosti, valja odgovoriti argumentom samog podnositelja obavijesti prema kojemu, unatoč osporavanoj točki Popisa, djelatnost laboratorijske dijagnostike obavljaju svi zdravstveni djelatnici te ona, kao sastavni dio zdravstvene zaštite, nije rezervirana isključivo za struku medicinske biokemije. Pored toga, sam podnositelj navodi da i drugi sveučilišni studijski programi obrazuju studente i osposobljavaju ih za obavljanje djelatnosti laboratorijske medicine. Iz navedenog se može zaključiti da sporni akademski naziv, koji se stječe završetkom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija medicinske biokemije na Farmaceutsko-biokemijskom fakultetu Sveučilišta u Z., ni na koji način ne zadire u pravo drugih osoba (koje udovoljavaju zakonom propisanim uvjetima) u pristupanju djelatnosti laboratorijske dijagnostike niti se ograničava stvaralaštvo drugih profesija i daje primat jednoj profesiji, kao što smatra podnositelj.

25. Nije osnovana ni tvrdnja podnositelja da je osporavanim općim aktom bitno izmijenjen studijski program i završne kompetencije studenata i njihove kvalifikacije, budući da podaci koje je Sudu dostavio Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Z. ne upućuju na takav zaključak.

26. Valja reći i to da prema ocjeni ovoga Suda, osporavani opći akt ni na koji način ne ograničava niti može ograničiti (Ustavom zajamčenu) autonomiju sveučilišta odnosno pojedinih fakulteta koja, među ostalim, uključuje njihovo pravo da u skladu sa zakonom odrede akademske nazive koji se stječu po završetku odgovarajućeg studija koji provode.

27. S obzirom na navode podnositelja valja istaknuti da se završetkom odgovarajućeg sveučilišnog studija stječe akademski naziv, dok uvjete pristupa određenoj djelatnosti, u konkretnom slučaju medicinsko-biokemijskoj djelatnosti, propisuje mjerodavni zakon (ZoMBD). Međutim, ZoMBD nije mjerodavan za ocjenu zakonitosti Popisa jer je riječ o zakonu koji ne uređuje akademske nazive niti propisuje uvjete za njihovo stjecanje.

28. Osporavana odredba Popisa nije u nesuglasju ni s člancima 30. stavkom 2. i 155. ZoZZ-a, kao što smatra podnositelj.

28.1. Članak 30. stavak 2. ZoZZ-a propisuje da se zdravstvena zaštita na primarnoj razini pruža, među ostalim, kroz djelatnost laboratorijske dijagnostike. Akademski naziv iz osporavane točke Popisa nije u vezi s navedenom zakonskom odredbom niti na bilo koji način dovodi u pitanje pravo svih onih koji prema mjerodavnim propisima ispunjavaju zakonske uvjete za obavljanje djelatnosti laboratorijske dijagnostike da se tom djelatnošću i bave.

28.2. Člankom 155. stavkom 1. ZoZZ-a propisano je da su zdravstveni radnici osobe koje imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja i neposredno u vidu zanimanja pružaju zdravstvenu zaštitu stanovništvu. Stavkom 2. članka 155. ZoZZ-a propisano je da se zdravstveni radnici obrazuju na medicinskom, dentalnom ili farmaceutsko-biokemijskom fakultetu te drugom visokom učilištu koje izvodi studijski program za zdravstveno zanimanje, kao i na učilištu te srednjim strukovnim školama koje imaju rješenje nadležnog Ministarstva o odobrenju za izvođenje pojedinog nastavnog plana i programa obrazovanja/strukovnog kurikula koji je razvrstan u obrazovni sektor u području zdravstva. Zdravstvenim radnicima smatraju se i logopedi, medicinski tehnolozi, biotehnolozi i biomedicinski inženjeri, biolozi u zdravstvu, klinički psiholozi, medicinski fizičari, fonetičari i nutricionisti ako obavljaju zdravstvenu djelatnost u procesu dijagnostike i liječenja. Zdravstveni radnici osposobljavaju se školovanjem u punoj nastavnoj satnici teorijske i praktične nastave, kojom se postižu ishodi učenja i stječu kompetencije.

29. Iz navedenih je odredaba razvidno da ZoZZ zdravstvenim radnicima, među ostalima, smatra i biologe u zdravstvu, što uz naprijed navedeno, pruža dodatno uporište za zaključak da osporavana odredba, sama po sebi, ne izaziva sumnju u njenu suglasnost sa zakonom niti se njome jedna kategorija osoba dovodi u povoljniji položaj u odnosu na druge, usporedive skupine osoba.

30. U odnosu na tvrdnju iz prijedloga o nužnosti harmonizacije laboratorijske medicine u Europskoj uniji u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ, na način da treba priznati jednaku specijalizaciju i znanstvenicima (biolozima, biokemičarima i kemičarima) i farmaceutima u području specijalizacije iz

kliničke kemije i laboratorijske medicine, valja istaknuti da ta tvrdnja ne upućuje na neusklađenost osporavane točke Popisa s navedenim izvorom prava Europske unije pa ni s te osnove Sud ne nalazi razloga za ukidanje osporavane odredbe.

31. Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, broj: U-II-1304/2013 od 16. srpnja 2013., na koju se podnositelj poziva, ne može dovesti do drugačije odluke u ovom sporu budući da je riječ o predmetu koji, zbog različitog činjeničnog i pravnog supstrata, nije usporediv s ovim predmetom.

32. Polazeći od navedenoga kao i ocjene da se osporavanim općim aktom ni na koji način ni jednoj struci ne ograničava pravo na rad niti pravo na znanstveno istraživanje, Sud ne nalazi nezakovitosti osporavanog općeg akta.

33. Stoga je, odgovarajućom primjenom članka 57. stavka 1. ZUS-a, odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu 21. ožujka 2022.

PREDSJEDNICA VIJEĆA
dr. sc. Sanja Otočan